

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Lukášem Pišvejcem ve věci

žalobce: **A. K.**, státní příslušnost X
v ČR bytem X
zastoupen Mgr. Ing. Martinou Zoubkovou, advokátkou
sídlem Pod Všemi svatými 421/10, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2024, č. j. OAM-11065-13/ZR-2024,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 22. 11. 2024, č. j. OAM-11065-13/ZR-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zrušilo podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR platnost žalobcovy zaměstnanecké karty a podle § 46e odst. 2 téhož zákona žalobci stanovilo lhůtu 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k vycestování z území ČR, neboť žalobce byl rozsudkem Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 6. 6. 2024, č. j. 16 T 135/2023-93, pravomocně odsouzen za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl uložen peněžitý trest v celkové výši 12 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců. Žalobce totiž dne 25. 11. 2023 v době od 01:15 hodin do 01:45 hodin v obci Přeštice řídil motorové vozidlo a dechovou zkouškou na přítomnost alkoholu v dechu u něj byla na základě tří měření zjištěna přítomnost zhruba 3 promile alkoholu v dechu. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, s níž spojil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobce svůj návrh odůvodnil tak, že v ČR pracuje od roku 2020, od té doby se zde silně asimiloval a jeho vycestování do země původu není z důvodu probíhajícího vojenského konfliktu možné. Návratem do země původu tak žalobci hrozí nenapravitelná újma. Dále žalobce tvrdil, že ze svého příjmu v ČR vyživuje svou rodinu žijící na Ukrajině, která by si s ohledem na probíhající vojenský konflikt nemohla dovolit přiměřenou životní úroveň. Nucené opuštění ČR a ztráta zaměstnání by tak pro žalobce a jeho rodinu znamenaly závažnou újmu. Žalobce rovněž tvrdil, že má v ČR povinnosti vyplývající z uzavřené smlouvy o spotřebitelském úvěru a kreditní kartě. Nuceným opuštěním ČR a ztrátou zaměstnání by došlo k ohrožení plnění těchto závazků stejně jako závazku vůči pronajímateli ubytování, v němž žalobce žije. Žalobce spáchaný přečin popsal jako ojedinělý exces a nikoliv závažné porušení právních norem. Žalobce totiž jinak řádně plní své veřejnoprávní povinnosti, nezavazuje se k plnění nezdravých dluhů, které by svědčily o jeho zhýralé povaze, a ani v soukromoprávních vztazích se nedopouští protiprávního jednání či jednání rozporného s dobrými mravy. Žalobce dále poukázal na to, že nuceným opuštěním

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

území ČR by došlo i k negativnímu zásahu do jeho procesních práv, především práva osobně se účastnit soudního jednání a být osobně v kontaktu se svou zástupkyní.

3. Žalovaný k žalobcovu návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvedl, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě spočívající ve vzniku nepoměrně větší újmy na straně žalobce a v absenci rozporu přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem. Žalobci nehrozí právními účinky napadeného rozhodnutí vážná újma, neboť mu nebyl zakázán pobyt na území ČR, pouze mu byl odebrán pobytový status. Žalovaný již v napadeném rozhodnutí uvedl, že pokud by žalobce prokázal, že je jeho vycestování do země původu nemožné, má možnost požádat o speciální pobytový status. Žalobce v průběhu správního řízení konkrétně nespecifikoval, jakým způsobem si vydělává na živobytí, ani jakým způsobem podporuje svou rodinu na Ukrajině. Žalovaný dále uvedl, že zjistil, že žalobcovy nejbližší rodinní příslušníci nepobývají v ČR. Nepřiznání odkladného účinku žalobě tak nemůže nepřiměřeně zasáhnout do žalobcova soukromého a rodinného života. Žalovaný dále tvrdil, že žalobce svým chováním závažným způsobem narušil veřejný pořádek. Množství alkoholu, které bylo naměřeno v dechu žalobce v době, kdy řídil motorové vozidlo, vyvolává podle znaleckých posudků u běžného jedince stav ztráty vědomí. Při řízení motorového vozidla pod takto značným vlivem alkoholu mohl žalobce způsobit dopravní nehodu, která často končí fatálními následky pro jiné účastníky silničního provozu. Přiznání odkladného účinku žalobě by tak bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem na dodržování právních předpisů na území ČR a na ochraně života a zdraví osob.
4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
8. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a osvědčit skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout

jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, č. j. 9 AfS 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“ Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a osvědčit vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále osvědčit, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

9. K žalobcovým tvrzením soud uvádí, že napadeným rozhodnutím žalobci není uložena definitivní povinnost opustit území ČR a napadené rozhodnutí nepředstavuje „nucené vycestování“ žalobce z území ČR. „V rozsudku č. j. 8 Azs 303/2019-49 ze dne 27. 10. 2021, č. 4281/2022 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dovodil, že samotné rozhodnutí o ukončení přechodného pobytu, stanovení lhůty k vycestování a udělení výjezdního příkazu v kombinaci se zákonným příkazem vycestovat ve stanovené lhůtě z území státu nepředstavují „nucené vycestování“. Výjezdní příkaz totiž opravňuje cizince přechodně pobývat na území ČR po stanovenou dobu, přičemž tento pobyt má směřovat zejména k provedení neodkladných záležitostí a případnému následnému vycestování. Stanovení lhůty k opuštění území státu tak podle Nejvyššího správního soudu není přímým zásahem do práv cizince či osob s ním žijících spočívajícím v jeho (jejich) nuceném vycestování z území ČR. Z takového rozhodnutí lze „pouze“ dovodit, že pokud cizinec ve stanovené době nevycestuje a zároveň si svůj pobytový režim neupraví jinak, bude na území ČR pobývat nelegálně. Tento právní náhled potvrdil i v nedávném rozsudku č. j. 7 Azs 269/2022-27 ze dne 8. 10. 2022. Soud si je vědom toho, že tyto závěry Nejvyššího správního soudu se týkaly stanovení lhůty podle § 87f odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ten je však formulován prakticky stejně jako v nynější věci uplatněný § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Proto se na nynější věc mohou bez dalšího uplatnit. Soud proto vyšel z těchto

závěry, od kterých v poměrech souzeného případu nemá důležitý důvod se odchylovat. Jejich pohledem nehrozí žalobci žádná přímá újma způsobená právními následky napadeného rozhodnutí, neboť jeho přímým následkem není nutnost vycestování z území ČR“ (srov. rozsudek zdejšího ze dne 30. 11. 2022, č. j. 55 A 45/2022-85, body 17 a 18). Tyto závěry se plně uplatní i v projednávané věci.

10. Napadeným rozhodnutím žalobci není uložena ani povinnost navrátit se do země původu, kde v současnosti probíhá válečný konflikt. Podle výroku II. napadeného rozhodnutí byla žalobci uložena lhůta k vycestování z ČR. Je tedy zřejmé, odkud má žalobce odejít, nikoliv kam musí přijít. Je tedy na žalobci, kam vycestuje, popřípadě zda si pobyt na území ČR zařídí jiným způsobem (srov. již citovaný rozsudek zdejšího soudu č. j. 55 A 45/2022-85, bod 6; nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27). Soud opakuje, že napadené rozhodnutí žalobci ani neukládá definitivní povinnost opustit území ČR.
11. Žalobcovo tvrzení, že v ČR žije od roku 2020 a silně se zde asimiloval, bylo nedůvodné. Žalobce neuvedl žádné konkrétní projevy tvrzené asimilace. K tvrzené délce pobytu soud uvádí, že je přirozené, že pokud na území některého státu cizinec žije řadu let, nežije „*ve vzduchoprázdnu*“ a aspoň nějaké základní společenské vazby si utvoří vždy. Žalobce však žádné takové vazby konkrétně nespecifikoval a ani neuvedl, v čem by spočívala nepoměrně větší újma, kdyby se takové případné vazby měly zpřetrhat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 10 Azs 249/2016-32). Naopak z žalobcových ostatních tvrzení vyplývalo, že jeho nejbližší rodina (manželka, syn a rodiče) žije na Ukrajině. S ohledem na žalobcova tvrzení je zřejmé, že nejvýznamnější rodinné vazby tak má žalobce nikoliv v ČR, ale na Ukrajině.
12. Návrhová tvrzení stran plnění veřejnoprávních povinností žalobcem a absence nezákonného či nemravného jednání v soukromoprávních vztazích nemohla založit důvodnost žalobcova návrhu. Nevyplývalo z nich totiž, že by žalobci právními účinky napadeného rozhodnutí bezprostředně hrozila závažná újma. Byly tudíž mimoběžné se zákonnými podmínkami pro přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Žalobcova tvrzení o jeho případné neschopnosti plnit své soukromoprávní závazky se spíše týkají případné újmy na straně poskytovatelů spotřebitelského úvěru a kreditní karty a ubytování. Nevyplývá z nich, že by žalobci hrozila závažná újma, nebude-li v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí schopen plnit tyto soukromoprávní závazky.
13. Důvodnost žalobcova návrhu nemohla založit ani jeho tvrzení o negativním zásahu do jeho procesních práv. Soud k tomuto opakuje, že napadeným rozhodnutím žalobci není definitivně uložena povinnost opustit území ČR. Proto nelze uvažovat o tom, že by právní účinky napadeného rozhodnutí žalobci bránily účastnit se soudního řízení v projednávané věci a být v kontaktu se svou zástupkyní. Navíc žalobě nelze přiznat odkladný účinek automaticky pouze z důvodu zájmu žalobce na osobní účasti v řízení, „*ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Všechny tyto individuální okolnosti by však měly jasně a konkrétně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení*“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod 59).
14. Žalobci bezprostředně hrozící závažnou újmu, odůvodňující splnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, však lze spatřovat v tom, že pokud žalobce pozbude oprávnění k výkonu zaměstnání v ČR, dostane se on a jeho nejbližší rodina do stavu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

materiální nouze. Žalobce předloženými čestnými prohlášení své manželky, matky a otce osvědčil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2022, č. j. 10 Afs 529/2021-46, bod 19), že díky příjmu ze zaměstnání v ČR může vyživovat a vyživuje své nejbližší rodinné příslušníky (manželku, syna, matku a otce) pobývajících na Ukrajině, kteří jsou na něm z důvodu probíhajícího vojenského konfliktu finančně závislí.

15. Žalobce tak osvědčil, že mu právními účinky napadeného rozhodnutí bezprostředně hrozí závažná újma.
16. K újmě hrozící jiným osobám přiznáním odkladného účinku zdejší uvádí, že z ničeho nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku žalobě mohlo v dané věci způsobit újmu jiným osobám. Tuto újmu netvrdí ani žalovaný. Zdejší soud proto shledal, že přiznání odkladného účinku žalobě nezpůsobí újmu jiným osobám.
17. První podmínku pro přiznání odkladného účinku žalobě tak soud považoval za splněnou.
18. Splněná byla i podmínka druhá spočívající v absenci rozporu přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem. „Dle usnesení NSS č. j. 1 Azs 160/2014-25, platí, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2024, č. j. 9 Azs 246/2024-29, bod 13).
19. Žalobce nespáchal zločin ani zvláště závažný zločin, nýbrž přečin ohrožení pod vlivem návykové látky v podobě řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu. Z hlediska trestního práva se tedy jedná o protiprávní jednání nejméně závažné.
20. Z rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 6. 6. 2024, č. j. 16 T 135/2023-93, který soudu předložil žalobce a který byl rovněž součástí žalovaným předloženého správního spisu, soud zjistil, že až na jednání, za které byl žalobce pravomocně odsouzen tímto rozsudkem, nemá žalobce žádný záznam v Rejstříku trestů, v evidenci přestupků ani v evidenční kartě řidiče. Při posouzení možného rozporu přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem tak soud hodnotil jednání žalobce, za které byl pravomocně odsouzen, jako ojedinělý exces. Není zřejmé, že by žalobce opakovaně páchal trestnou či přestupkovou činnost, ba právě naopak tuto činnost zásadně nepáchá.
21. Při zvažování intenzity narušení veřejného zájmu soud zohlednil, že přiznaný odkladný účinek žalobě neznemožní budoucí výkon napadeného rozhodnutí, pouze se účinky napadeného rozhodnutí oddálí v čase. I v případě, že správní rozhodnutí je vydáno ve veřejném zájmu, neznamená nutně odklad jeho účinků rozpor s takovýmto veřejným zájmem. K naplnění veřejného zájmu totiž může postačovat i pozdější nastoupení účinků správního rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2024, č. j. 9 Azs 75/2024-37, bod 10). Dočasné odložení právních účinků napadeného rozhodnutí navíc nebude v projednávané věci trvat nijak dlouho, neboť podle § 172 odst. 10 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 168 odst. 3 téhož zákona a § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona je soud povinen rozhodnout o žalobě do 90 dnů od podání žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

22. Soud tak uzavírá, že přiznání odkladného účinku žalobě není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V případě jinak spořádaně žijícího žalobce, který se dopustil ojedinělého přečinu, lze z pohledu naplnění veřejného zájmu připustit krátkodobé odložení právních účinků napadeného rozhodnutí.
23. Soud tak tímto usnesením přiznal žalobě odkladný účinek, neboť byly kumulativně splněny podmínky pro jeho přiznání podle § 73 odst. 2 s. ř. s.
24. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení v projednávané věci skončeno (srov. § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
25. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 21. ledna 2025

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
samosoudce